

T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Sayı : 3953
Tarih : 14.10.2019

Türkiye Büyük Millet Meclisi -
KÜTÜPHANE VE ARŞİV
HİZMETLERİ BAŞKANLIĞI
Tarih: 14/10/2019
Sayı: -120.10-E.00000549744

0000549744

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye’de işsizlik, gittikçe derinleşen ve aşılabilir bir sorun olarak kendini göstermektedir. İşsizliğin yarattığı ekonomik çıkmaz, halk nezdinde kendini çaresizlikle, yoksullukla ve hatta intihar gibi birbirine eklenen pek çok sorunla hissettirmektedir. Türkiye’de rekor seviyelerde seyreden işsizliğin giderilmesi, nedenlerinin araştırılması, yarattığı sorunların etraflıca tespiti ve çözümü için Anayasa’nın 98’inci, İç Tüzüğü’nün 104’üncü ve 105’inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılması için gereğini arz ederiz.

Kemal PEKÖZ

Adana Milletvekili

0000549744

GEREKÇE

2019 yılı son işsizlik verilerini içeren “Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) bülteni 16 Eylül 2019 tarihinde açıklanmıştır. TÜİK’e göre Türkiye genelinde 15 ve üzeri yaştakilerde işsizlik, Haziran 2019’da geçen yıla göre 2,9 puan artarak %13,3 olmuştur. İşsiz sayısı bir yılda 938 bin kişi artarak Haziran 2019 itibariyle 4 milyon 253 bin kişi olmuştur. Genç ve üniversiteli işsiz sayısı Cumhuriyet tarihinin rekorlarını kırarak bir milyonu aşmıştır. Açıklanan her veri Türkiye’nin çözülmesi elzem bir sorunu olan işsizliğin artan bir oranla arttığını ve işsiz ordusunun istikrarlı bir şekilde büyüdüğünü göstermektedir.

AKP iktidarı tarafından yaratılan ekonomik krizin sonucu olan işsizlik; her geçen gün daha yakıcı, toplumu daha da umutsuzluğa hatta intihara sürükleyen bir hal almıştır. Türkiye’de her gün ortalama 2.198 kişi işini kaybetmektedir. İşçi Sağlığı ve Güvenliği Meclisinin verilerine göre Türkiye’de her gün 6 kişi iş cinayetleri kapsamında yaşamını yitirmektedir. Çalışma koşulları ağırlaştıkça; geçinemeyen, uzun süre işsiz kalan veya borçlardan kaynaklı kendini yakan ve intihar edenlerin haberleri her geçen dönem artmaktadır. Kamuoyuna yansıdığı gibi intihar eden veya intihar girişiminde bulunan yüzlerce işçi ekonomik kriz nedeniyle yaşamına kast edecek duruma düşürülmüştür. Ankara Güven Park’ta kendini yakma girişimi olan R. Peker isimli yurttaşın durumundaki gibi icra ve haciz takipleri de yurttaşların canına tak etmiş durumdadır.

Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu Araştırma Merkezi (DİSK-AR) verilerine göre, Haziran 2018’de yüzde 10,9 olan mevsim etkisinden arındırılmış işsizlik oranı Haziran 2019’da yüzde 13,9’a yükselirken; mevsim etkisinden arındırılmış işsiz sayısı geçen yılın aynı ayına göre 1 milyon 3 bin artışla, 3 milyon 529 binden 4 milyon 532 bine yükselmiştir.

DİSK-AR tarafından hesaplanan geniş tanımlı işsiz sayısı (iş bulma ümidi olmayanlar, mevsimlik çalışanlar, iş aramayıp çalışmaya hazır olanlar ve eksik istihdam edilenler) Haziran 2018’de 5 milyon 952 bin iken Haziran 2019’da 1 milyon 36 bin artışla 6 milyon 988 bin olmuş ve bu işsizlik oranı Haziran 2019’da yüzde 19,9 olarak hesaplanmıştır.

Eylül 2018’den itibaren işsizliğin yükselişi en çok gençleri ve genç kadınları etkilemektedir. Haziran 2018’de yüzde 13,2 olan kadın işsizliği 2,4 puan artarak Haziran 2019’da yüzde 15,6 seviyesine yükseldi. Tarımdışı kadın işsizliği ise yüzde 20 iken tarımdışı genç kadın işsizliği ise yüzde 35,5’e yükselmiştir. Ekonomik kriz, sanayi üretimi ve büyümedeki daralmaya sonucu Haziran 2018’de 28 milyon 752 bin olan mevsim etkisinden arındırılmış istihdam 769 bin kişi azalarak Haziran 2019’da 27 milyon 983 bine gerilemiştir. İŞKUR’a göre; kayıtlı işsiz sayısı bir yıl içinde yüzde 47 artmış, Ağustos 2018’de 2 milyon 752 bin olan kayıtlı işsiz sayısı “1 milyon 293 bin artışla” 4 milyon 45 bine yükselmiştir. Haziran 2019’da 144 bin olan işsizlik ödeneği başvurusu, Temmuz 2019’da 325 bine yükselirken Ocak-Temmuz 2019 döneminde işsizlik sigortası başvuruları ise 1 milyon 345 bine yükselmiştir.

Ekonomik krizin ve işsizliğin etkileri en açık biçimde işçiler, emekçiler ve dar gelirli yurttaşlar üzerinde varlığını hissettirmektedir. İşsizliğin rekor seviyelerde seyretmesi, aşılamayan enflasyon sorunu, asgari ücretin yaşamaya el vermeyecek biçimde yetersiz oluşu ve milyonlarca kişinin açlık sınırında yaşamak zorunda bırakıldığı bir ekonomik yapı, Türkiye’de varlığını sürdüren çarpık ekonomik sistemin sonuçlarıdır. Türkiye’de yoğun biçimde yaşanan işsizliğin azaltılması, işsizliğin yarattığı sorunların etraflıca tespiti ve çözümü adına bir Meclis Araştırması yapılmasını arz ederiz.

1	ABDULLAH KOÇ	AĞRI	Abg
2	FİLİZ KERESTECİOĞLU	ANKARA	Dim
3	NECDET İPEKYÜZ	BATMAN	Necdet İpekyüz
4	AYŞE ACAR BAŞARAN	BATMAN	A. Acar
5	İMAM TAŞÇIER	DİYARBAKIR	Imam
6	GARO PAYLAN	DİYARBAKIR	Gar
7	MAHMUT TOĞRUL	GAZİANTEP	Em
8	MURAT ÇEPNİ	İZMİR	Murat
9	EBRÜ GÜNAY	MARDİN	E. Günay
10	MERAL DANIŞ BEŞTAŞ	SİİRT	Meral
11	AYŞE SÜRÜCÜ	ŞANLIURFA	A. Sürücü
12	HABİP EKSİK	İĞDIR	Habip
13	HÜSEYİN KAÇMAZ	ŞIRNAK	H. Kaçmaz
14	AHMET ŞIK	İSTANBUL	A. Şik
15	PERO DUNDAR	MARDİN	P. Dunder
16	TUMA ÇELİK	MARDİN	T. Çelik
17	RIDVAN TURAN	MERSİN	R. Turan
18	ŞEVİN ÇOŞKUN	MUŞ	Ş. Çoşkun
19	MENSUR İŞİK	MUŞ	M. İşik
20	SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ	İZMİR	S. Kemalbay